Lieta Nr.C29 5039 14

**S P R I E D U M S**

**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2014.gada 16.jūnijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese Sanita Rūtenberga

rakstveida procesā Lomonosova ielā 10, Rīgā, izskatīja civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu (apmēra palielināšana) pret **/pers. B/**.

**A p r a k s t o š ā d a ļ a**

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 24.februāra lēmumu pieņemts /pers. A/ (turpmāk - prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu (apmēra palielināšana) pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) un ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasības priekšmets ir uzturlīdzekļu piedziņa bērna /pers. C/ uzturam. Uzturlīdzekļu prasības pamats: bērna labā. Piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs: Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Piedzenamo uzturlīdzekļu summa mēnesī – 96 *euro*; gadā – 1152 *euro*. Apstākļi, kas pamato prasību, un pierādījumi: 2003.gada 26.maijā tiesa lietā Nr.C29317403 nolēma piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus 35 LVL apmērā. Jau ilgstoši atbildētājs šo spriedumu nepilda un uzturlīdzekļus šādā apmērā izmaksā Uzturlīdzekļu garantijas fonds. Šobrīd apstākļi ir būtiski izmainījušies, jo nav iespējams uzturēt pusaudzi dēlu ar šādu niecīgu uzturlīdzekļu summu, bet prasītājai nav iespējas ar savu darbu iegūt visus nepieciešamos līdzekļus dēla uzturēšanai. Prasītāja un viņas dēls dzīvo divatā dzīvoklī /adrese A/. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.665 kopš 2014.gada 1.janvāra minimālā alga Latvijas Republikā ir 320 EUR, bet MK noteikumos Nr.37 noteikts, ka katra vecāka pienākums ir nodrošināt minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Šajā gadījumā minimālais uzturlīdzekļu apmērs ir 30% apmērā no MK noteiktās minimālās darba algas jeb 30% no 320 EUR, kas atbilst 96 EUR. Prasība pamatota: ar Civillikuma 177. un 179.pantu. Prasītāja prasījumi: piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam ik mēnesi 96 EUR sākot ar pieteikuma iesniegšanas dienu līdz bērna pilngadībai.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Atbildētājs paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesniedzis un nav lūdzis lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{22}$panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmo daļu, tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā.

2014.gada 04.aprīlī lietas dalībniekiem paziņots par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. (lietas 27.lapa)

**M o t ī v u d a ļ a**

Iepazinusies ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi prasības pieteikumā norādīto, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2003.gada 26.maija spriedumu civillietā Nr.C29317403 tiesa nosprieda: piedzīt no /pers. B/ uzturlīdzekļus 35 latu (49,80 *euro*) apmērā mēnesī dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam par labu /pers. A/, sākot ar 2003.gada 01.jūniju līdz laikam, kad bērns pats varēs sevi apgādāt.

Civillikuma 179.pantā noteikts *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. [..]*

*Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu*.

Atbilstoši 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktam - *katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas*.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēneša darba alga ir 320 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu *bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam)*.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte*, bet minētā likuma 6.panta pirmā daļas noteikts, ka *tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras*.

Tiesa uzskata, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas spriedumu noteiktais uzturlīdzekļu apmērs 35 LVL (49,80 EUR) mēnesī bērnam ir palielināms, jo katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, katru mēnesi jānodrošina bērnam minimālais uzturlīdzekļu apmērs. Prasītāja lūdz palielināt uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā, līdz ar to pušu mantiskais stāvoklis nav vērtējams.

Uzturlīdzekļu apmērs bērna uzturam nosakāms 96 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, sākot no prasības iesniegšanas dienas 2014.gada 29.janvāra līdz brīdim, kad bērns sasniedz pilngadību. Ja mantiskais stāvoklis izmainās, pusēm ir tiesības celt prasību par noteikto uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu (palielināšanu).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmo daļu *par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva*. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu *no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu*. Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunkta prasībām no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 83,16 EUR apmērā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta prasībām, proti, 15% no prasības summas (prasības summa 96 EUR – 49,80 EUR x 12 mēneši = 554,40 EUR).

Lietā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi: prasības pieteikuma noraksta nosūtīšana atbildētājam un paziņojuma nosūtīšana prasītājam (lietas 16.lapa) un paziņojumu nosūtīšana pusēm par lietas izskatīšanu rakstveida procesā (lietas 19.lapa), kopsummā 4 sūtījumi par 6,28 EUR, jo viena pasta sūtījuma cena saskaņā ar Tiesu administrācijas aprēķinu ir 1,57 EUR, kuri nav apmaksāti. Minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

**R e z o l u t ī v ā d a ļ a**

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 39., 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 192.,193., 195., 204.$^{1}$, 250.$^{25}$, 250.$^{27}$, 415., 440.$^{2}$ un 440.$^{3}$pantu, tiesa

**n o s p r i e d a**

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 1997.gada 11.aprīlī dzimušā /pers. C/ uzturam 96 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 29.janvāra līdz bērna pilngadībai.

Pēc uzturlīdzekļu samaksas par laika periodu līdz 2014.gada 29.janvārim atzīt par spēku zaudējušu izpildu rakstu par uzturlīdzekļu piedziņu, kas izsniegts pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2003.gada 26.maija sprieduma civillietā Nr.C29317403.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesāšanās izdevumus - valsts nodevu 83,16 EUR (astoņdesmit trīs *euro* 16 centi), kas iemaksājama Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, Iemaksas mērķis: Valsts nodeva tiesu iestādē – C29503914. Maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 EUR (seši *euro* 28 centi), kas iemaksājami - saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, C29503914. Maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2014.gada 16.jūnija Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai.

Tiesnese Sanita Rūtenberga